

RYNEK BIUROWY W POLSCE

ALTERNATYWNE LOKALIZACJE DLA NAJEMCÓW Z SEKTORA BSS

WPROWADZENIE

RYNEK BIUROWY W POLSCE - ALTERNATYWNE LOKALIZACJE DLA NAJEMCÓW Z SEKTORA BSS

Zasoby nowoczesnej powierzchni biurowej w Polsce to już ponad 11,2 miliona mkw. na dziewięciu rynkach. Największym rynkiem jest Warszawa (50%), po której możemy wskazać osiem głównych rynków regionalnych: Kraków, Wrocław, Trójmiasto, Poznań, Łódź, Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia*, Lublin oraz Szczecin.

Tak duża liczba aktywnych rynków biurowych jest ewenementem na skalę europejską. Na tę sytuację wpływa przede wszystkim rozwój sektora usług wspólnych, który w ostatnich dziesięciu latach był jednym z głównych czynników napędzających rozwój rynku biurowego. Według danych ABSL** w 2019 całkowite zatrudnienie w branży przekroczyło 307 000 osób w ponad 1400 centrach.

Około 10% wszystkich zatrudnionych w sektorze usług wspólnych to osoby pracujące w firmach mających swoje siedziby poza dziewięcioma głównymi rynkami. Obserwowany rozwój tych lokalizacji jest efektem między innymi dostępności

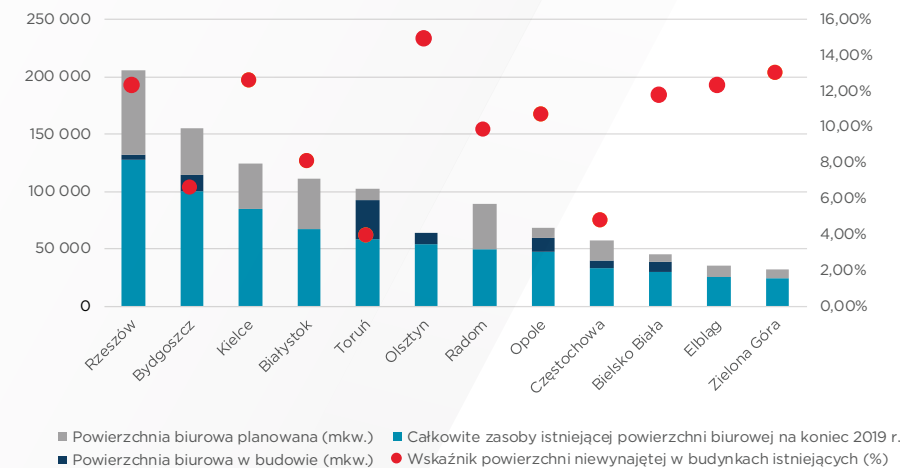
wykwalfikowanych pracowników, relatywnie dużej puli studentów i absolwentów, niższych kosztów operacyjnych oraz poprawy infrastruktury transportowej pomiędzy analizowanymi rynkami a głównymi hubami komunikacyjnymi.

Wraz z coraz większym nasyceniem sektora usług wspólnych w głównych ośrodkach firmy coraz śmielej przyglądają się alternatywnym lokalizacjom. Z tego powodu Cushman & Wakefield zidentyfikował dwanaście rynków, na których obecnie obserwujemy aktywność zarówno polskich, jak i międzynarodowych organizacji. W tej grupie znalazło się dwanaście miast: Białystok, Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Częstochowa, Elbląg, Kielce, Olsztyn, Opole, Radom, Rzeszów, Toruń oraz Zielona Góra.

* na którą w analizach C&W brane pod uwagę są miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Rudę Śląską, Sosnowiec, Tychy oraz Zabrze.

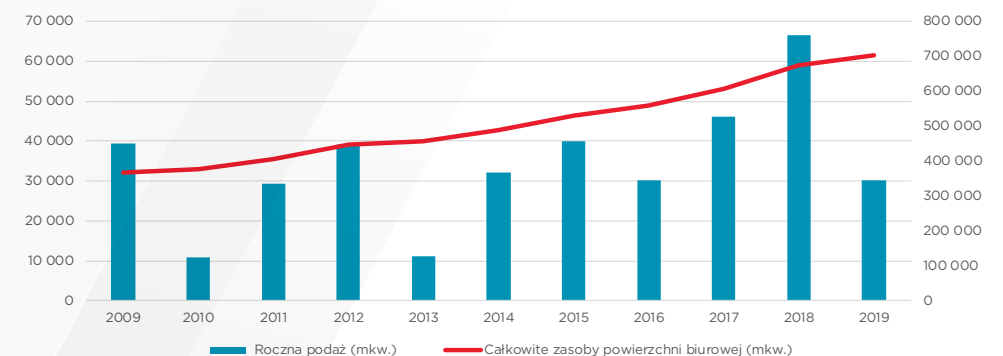
** ABSL, Raport „Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2019”

ZASOBY POWIERZCHNI BIUROWEJ W ANALIZOWANYCH MIASTACH

Źródło: Cushman & Wakefield

ROZWÓJ ZASOBU POWIERZCHNI BIUROWEJ W ANALIZOWANYCH MIASTACH

Źródło: Cushman & Wakefield

WPROWADZENIE

RYNEK BIUROWY W POLSCE - ALTERNATYWNE LOKALIZACJE DLA NAJEMCÓW Z SEKTORA BSS

Według analizy Cushman & Wakefield całkowite zasoby powierzchni biurowej w wymienionych wyżej miastach na koniec 2019 roku wynosiły łącznie 703 400 mkw. w 200 budynkach biurowych. Zasoby te są zdwersyfikowane i należą do nich zarówno nowoczesne budynki biurowe, jak i projekty wybudowane na własne potrzeby, kamienice przekształcone na funkcje biurowe oraz budynki znajdujące się w specjalnych strefach ekonomicznych. Ogólnopolski rozwój sektora biurowego i relatywnie duża aktywność deweloperów są również widoczne w analizowanych miastach, w których obecnie w budowie znajduje się blisko 92 600 mkw. powierzchni biurowej, a kolejne 295 100 mkw. zostało zidentyfikowane jako potencjalne projekty mogące trafić na rynek w krótkim lub średnim okresie (od 3 do 5 lat). Warto nadmienić, że znaczna większość projektów jest obecnie realizowana przez lokalne firmy, ale można też wskazać

kilka inwestycji należących do podmiotów o ugruntowanej pozycji na polskim rynku nieruchomości biurowych (np. Cavatina, Warimpex).

Relatywnie duża aktywność deweloperów na tych rynkach jest efektem umiarkowanej dostępności powierzchni biurowej spowodowanej rosnącym popytem ze strony najemców. Na koniec 2019 roku, wskaźnik powierzchni niewynajętej w analizowanych miastach wahał się pomiędzy 3,9% a 14,9%, przy czym średnia stopa pustostanów została oszacowana na poziomie 10,0%.

W najbliższych latach będziemy mogli dalej obserwować wzrost branży usług wspólnych, która w opinii Cushman & Wakefield przyspieszy wraz z przejściem większości rozwiniętych gospodarek w fazę spowolnienia lub recesji spowodowanej wybuchem światowej pandemii. Polska jest liderem regionu w zakresie obsługi sektora usług wspólnych i powinna utrzymać swoją pozycję jako

pożądana lokalizacja dla firm szukających oszczędności poprzez przeniesienie części swoich procesów do tańszych lokalizacji. Największe miasta utrzymają swoją dominującą pozycję w tym sektorze, a lokalizacje alternatywne będą rozwijać się w zależności od stopnia spełnienia oczekiwań inwestorów co do powierzchni biurowej, dostępu do wykwalifikowanych pracowników i oferty wsparcia działań proinwestycyjnych przez władze poszczególnych miast.

ALTERNATYWNE LOKALIZACJE DLA NAJEMCÓW Z SEKTORA BSS

BYDGOSZCZ

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	100 000 mkw.
Dostępna powierzchnia	6 600 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	6,6%
Stawki czynszów	35-55 PLN/mkw./miesiąc

TORUŃ

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	58 500 mkw.
Dostępna powierzchnia	2 300 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	3,9%
Stawki czynszów	35-45 PLN/mkw./miesiąc

ZIELONA GÓRA

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	24 700 mkw.
Dostępna powierzchnia	3 200 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	13,0%
Stawki czynszów	35-40 PLN/mkw./miesiąc

OPOLE

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	47 400 mkw.
Dostępna powierzchnia	5 000 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	10,7%
Stawki czynszów	35-45 PLN/mkw./miesiąc

ELBLĄG

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	25 900 mkw.
Dostępna powierzchnia	3 200 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	12,3%
Stawki czynszów	35-40 PLN/mkw./miesiąc

OLSZTYN

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	53 900 mkw.
Dostępna powierzchnia	8 100 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	14,9%
Stawki czynszów	40-50 PLN/mkw./miesiąc

BIAŁYSTOK

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	67 200 mkw.
Dostępna powierzchnia	5 500 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	8,1%
Stawki czynszów	30-45 PLN/mkw./miesiąc

RADOM

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	49 300 mkw.
Dostępna powierzchnia	4 800 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	9,8%
Stawki czynszów	35-40 PLN/mkw./miesiąc

KIELCE

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	85 000 mkw.
Dostępna powierzchnia	10 700 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	12,6%
Stawki czynszów	37-42 PLN/mkw./miesiąc

RZESZÓW

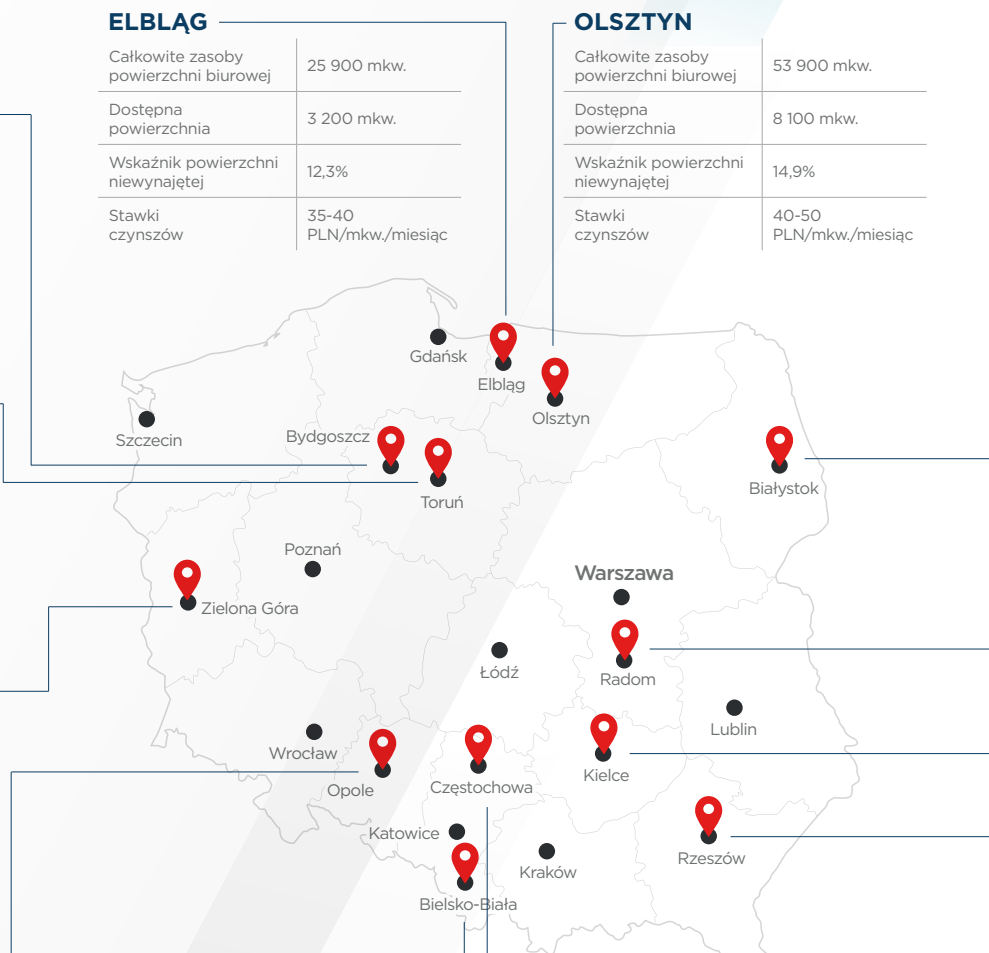
Całkowite zasoby powierzchni biurowej	127 700 mkw.
Dostępna powierzchnia	15 700 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	12,3%
Stawki czynszów	35-55 PLN/mkw./miesiąc

BIELSKO-BIAŁA

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	30 200 mkw.
Dostępna powierzchnia	3 600 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	11,8%
Stawki czynszów	35-55 PLN/mkw./miesiąc

CZĘSTOCHOWA

Całkowite zasoby powierzchni biurowej	33 600 mkw.
Dostępna powierzchnia	1 600 mkw.
Wskaźnik powierzchni niewynajętej	4,8%
Stawki czynszów	35-45 PLN/mkw./miesiąc

BYDGOSZCZ

Czym miasto przyciąga biznes?

Bydgoszcz to przede wszystkim miasto z wielkim potencjałem do rozwoju. Wraz z otaczającą aglomeracją umożliwia dostęp do blisko milionowej populacji, co w połączeniu z silnym zapleczem akademickim zapewnia dobrą perspektywę dla rozwoju sektora nowoczesnych usług dla biznesu. Widać to doskonale w liczbach – obecnie w sektorze pracuje ponad 9700 wykwalifikowanych specjalistów, w większości biegle posługujących się językami obcymi, dodatkowo wspieranych przez coraz liczniejsze grono osób z zagranicy, które właśnie w Bydgoszczy upatrują miejsce rozwoju swojej kariery zawodowej.

Jak prezentuje się obecnie infrastruktura biznesowa?

Dynamiczny rozwój sektora nowoczesnych usług dla biznesu nie pozostał bez odzewu deweloperów powierzchni biurowych. W ostatnich latach lokalny rynek wzbogacił się o ponad 30 tys. mkw. nowoczesnej powierzchni biurowej w najwyższym standardzie, doskonale ulokowanej w centrum miasta, z dostępem do komunikacji publicznej i licznych udogodnień w postaci zaplecza gastronomicznego czy usługowego w bezpośrednim sąsiedztwie. Rynek nie zwalnia i w najbliższym czasie możemy spodziewać się oddania dodatkowych 15 tys. mkw., a kolejne 40 tys. mkw. przewidziano do realizacji w najbliższych latach.

Co może zachęcić potencjalnych inwestorów do rozwoju w mieście?

Silna specjalizacja w kierunku usług IT, z którymi związanych jest ponad 80% kadry zatrudnionej w sektorze, to zdecydowany atut Bydgoszczy. Niemniej miasto stwarza doskonałe warunki dla rozwoju usług finansowo-księgowych, dla których dostępność kadry potwierdzają niezależne raporty HR. Lokalizacja jest również atrakcyjna w ujęciu kosztowym prowadzenia biznesu, a usługi świadczone przez Bydgoską Agencję Rozwoju Regionalnego pozwalają inwestorom szybko zidentyfikować kluczowe przewagi konkurencyjne naszego miasta.

ODPOWIEDZI UDZIELIŁA:

Edyta Wiwatowska

Prezes Zarządu, Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o.

AGENCI ODPOWIEDZIALNI ZA RYNEK:

Adam Schroeder

Associate, Dyrektor Regionalny, Polska Północna, Reprezentacja Najemcy i Wynajmującego, Dział Powierzchni Biurowych, Cushman & Wakefield

+48 722 202 218
adam.schroeder@cushwake.com

Katarzyna Ciszewska

Młodszy Negocjator, Reprezentacja Najemcy i Wynajmującego, Dział Powierzchni Biurowych, Cushman & Wakefield

+48 722 202 196
katarzyna.ciszewska@cushwake.com

NAJWAŻNIEJSZE DANE RYNKOWE*

100 000 MKW.

Całkowite zasoby powierzchni biurowej

15 100 MKW.

Powierzchnia biurowa w budowie

40 000 MKW.

Powierzchnia biurowa planowana

6 600 MKW.

Dostępna powierzchnia biurowa

6,6 %

Wskaźnik pustostanów

35-55 PLN/ MKW./MIESIĄC

Stawki czynszów

11-14 PLN/ MIESIĄC

Wysokość kosztów eksploatacyjnych

* Źródło: Cushman & Wakefield, dane na koniec 2019 roku

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE

DEMOGRAFIA

350 200

Ludność*

205 500

Ludność w wieku produkcyjnym*

EDUKACJA

27 050

Liczba studentów*

7 050

Liczba absolwentów*

7

Liczba uczelni wyższych*

GOSPODARKA

43 400

Liczba działających przedsiębiorstw**

125 400

Zatrudnienie ogółem*

9 700

Zatrudnienie w sektorze BPO/SSC***

* GUS, dane na koniec 2018 roku

** GUS, dane na koniec 2019 roku

*** ABSL, Raport „Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2019”

BUDYNKI BIUROWE W BYDGOSZCZY

Budynek	Adres
1 ● Biznes Park Kraszewskiego	Kraszewskiego 1
2 ● Arkada Business Park	Fordońska 2
3 ● Immobile K3	Plac Kościeleckich 3
4 ● DanHouse	Towarowa 36
5 ● Fordońska 246	Fordońska 246
6 ● H+City	Jagiellońska 21
7 ● Biznes Center	Warszawska 25
8 ● IDEA Przestrzeń Biznesu	Bydgoskich Przemysłowców 6
9 ● Optimum Park	Fordońska 74
10 ● Wieżowiec Eltry	Dworcowa 81
11 ● Kamienice Adama Sowy	Mostowa 4
12 ● Bydgoskie Centrum Biznesu	Przemysłowa 8
13 ● Bydgoskie Centrum Finansowe	Jagiellońska 1
14 ● BRE Bank	Grodzka 19/21
15 ● Galeria Arkada	Fordońska 40
16 ● Bydgoska Szkoła Wyższa	Unii Lubelskiej 4c
17 ● Nordic Tower	Kaszubska 17
18 ● Dworzec PKP	Zygmunta Augusta 1
19 ● Alstal	Gajowa 99
20 ● ML Office	Wspólna 1/Cmentarna 45
21 ● Biznes Park Kraszewskiego - Teta	Kraszewskiego 1
22 ● Nordic Haven	Grottgera 4
23 ● Preludium	Ogińskiego
24 ● Scanpark Business Center II	Towarowa 36
25 ● Arkada Business Park II	Fordońska 2
26 ● Optimum Park II	Fordońska 74
27 ● Platanowy Park (EU1)	Sułkowskiego/Kamienna

Źródło: Cushman & Wakefield

5 gwiazdek

Najwyższa nota dla Działu Powierzchni Biurowych Cushman & Wakefield oraz remobile.pl w badaniu poziomu obsługi klienta, przeprowadzonym przez dziennik „Rzeczpospolita”.

NAJLEPSZA
WYSZUKIWARKA
POWIERZCHNI
BIUROWYCH
W POLSCE

Copyright © 2020 Cushman & Wakefield.

All rights reserved. The information contained within this report is gathered from multiple sources considered to be reliable. The information may contain errors or omissions and is presented without any warranty or representations as to its accuracy.

AUTORZY PUBLIKACJI:

Jan Szulborski
Senior Consultant
Consulting & Research
+48 722 202 933
jan.szulborski@cushwake.com

Vitalii Arkhypenko
Junior Consultant
Consulting & Research
+48 722 230 926
vitalii.arkhypenko@cushwake.com

www.cushmanwakefield.pl

O CUSHMAN & WAKEFIELD

Cushman & Wakefield (NYSE: CWK) jest wiodącą na świecie firmą doradczą świadczącą usługi na rzecz najemców i właścicieli nieruchomości komercyjnych. Cushman & Wakefield należy do grupy największych firm doradczych na rynku nieruchomości, zatrudnia ok. 53 tysiące pracowników w 400 biurach i 60 krajach na całym świecie. W 2019 roku jej przychody wyniosły 8,8 mld USD. Do najważniejszych usług świadczonych przez firmę należą zarządzanie nieruchomościami, obiektami i projektami, pośrednictwo w wynajmie powierzchni, obsługa transakcji na rynkach kapitałowych, wyceny i inne. Więcej informacji można uzyskać na stronie: www.cushmanwakefield.com lub na Twitterze: @CushWakeCE

NASZE USŁUGI DLA NAJEMCÓW I WŁAŚCICIELI BIUR:

REPREZENTACJA NAJEMCY I WYNAJMUJĄCEGO

Krzysztof Misiak
International Partner,
Head of Poland
krzysztof.misiak@cushwake.com

RYNKI KAPITAŁOWE

Soren Rodian Olsen
Partner, Head of
Capital Markets Poland
soren.olsen@cushwake.com

ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI

Zuzanna Paciorkiewicz
Partner, Head of Operations, Poland
EMEA Asset Services
zuzanna.paciorkiewicz@cushwake.com

WYCENY I DORADZTWO

Mark Freeman
Partner,
Head of Valuation Department
mark.freeman@cushwake.com

PROJECT & DEVELOPMENT SERVICES

Andrew Frizell
Partner, Head of Project
& Development Services CEE
andrew.frizell@cushwake.com

DORADZTWO I ANALIZY RYNKOWE

Katarzyna Lipka
Associate Director
Consulting & Research Manager
katarzyna.lipka@cushwake.com